

Geopark on rajattu alue, jossa on geologista merkittävyyttä, maisemallisia erikoisuuksia tai historiallisia nähtävyyksiä. Geoparkit toimivat UNESCO:n suojeluksessa. www.saimaageopark.fi.

PUUMALAN GEOKOhteet

1. Haukkovuoren jyrkänteet
2. Rakokivet ja luolasto
3. Lietveden maisemat
4. Pistohiekan rantamuodostumat
5. Loketon onkalo
6. Rokansaari
7. Sahanlahden lohkaemaasto ja Tupavuoren luola
8. Puumalansalmi
9. Norppapolku
10. Syrjäsalmen kalliomaalaukset
11. Kukonharjun kanava
12. Suurisuo
13. Liehtalanniemen rantakalliot ja luontopolku
14. Tollonvuoren kallioalue

PUUMALAN KULTTUURIKOhteet

15. S/S Wenno
16. Salpalinjan teräsbetonikorsu
17. Puumalan puukirkko

KATSO LISÄTIETOJA KÄÄNTÖPUOLELTA!

LUONTOKOhteet, HIIDENKIRNUT JA LUOLAT

25. Lintusalon Telkonniemen hiidenkirnu, opasteet Repolan- ja Sailahdentien risteyksestä ja Miekkanientieltä
26. Liittokivi, Liittokivenselkä 61.351232°, 27.856124°
27. Kristuksenhauta, ei viitoitettu, 61.431874°, 28.286982°
28. Säkkinmäki, näköalapaikka ja laavu, Lintusalontie 930
29. Kummakivi, viitoitus Kummakiventieltä, Ruokolahti

HIEKKARANTOJA JA RETKISATAMIA

4. Pistohieikka, Lietvedentie 1652
6. Rokansaari, laiturialue, 61.480812°, 28.050798°
38. Rokansalo, Rokansalontie 1976
39. Yksköytinen, 61.524693°, 27.970608°
40. Laajahieikka, Niittusaarenselkä, 61.377461°, 28.092820°
41. Ruuhonsaari, Taka-Ruuho, 61.355478°, 28.113825°
42. Suuri-Metiäinen, 61.505179°, 28.144599°
43. Kotkatsaari, Laamaniementie 31, polkua rantaan
44. Haapasaari, 61.376660°, 27.930459°
45. Kylmäsaari, 61.623987°, 28.252245°
46. Hiekkaniemi, 61.523633°, 28.521910°
47. Kukonharju, Kivikkojärventie 11 viitoitus

Uimaranta
Retkisatama

MUUT REITIT

Lisätiedot ja kartat www.visitpuumala.fi

13. Liehtalanniemen luontopolku 1,5 km, Ylössaarentie 205
18. Puumalan saaristoreitti 60 km
- 18.b Saimaan saaristoreitti 154 km
19. Kukkeistenpolku 10 km. Kuntorata 6 km, kuntoportaat. Lähtö Kenttatie 5 ja Takakuja 6.
20. Hiisipolku 1,7 km, Keskustie 24
21. Koskenselän luontopolku 3 km, Koskenseläntie 97
22. Elsa Heporaudan polku 22 km, pääosin hiekkatietä, Lietvedentie 770
23. Metso-hyvinvointipolku 1,5 km, lähtö Ravintola Niinipuun pihasta, Ylössaarentie 35
24. Nestorinrannan luontopolut 1–2,6 km, lähtö Nestorinrannan pihasta tai rannasta, Lintusalontie 1661 A

KALLIOMAALAUKSET

10. Syrjäsalmi, ks. geokohteet
30. Kuutinvuori, Miettulanlahti 61.562190°, 28.117692°
31. Kaitajärvi 61.606342°, 28.152338°
32. Sourunniemi, melko helposti saavutettava. Ajo-ohje: Sourunniementie 95, oik. metsäautotietä kääntöpaikalle n. 600 m, polku alas rantaan kallionviertä 330 m.
33. Maksasaarenselkä, 61.525759°, 28.493806°
34. Vetotaipale, Muikunselkä 61.538909°, 28.630527°
35. Ekelinniemi, Katosselkä, Pieni Linnasaari 61.522830°, 28.625421°
36. Vuorilampi, Pimiälampi 61.4909240°, 28.685382°
37. Ahotaipale, Luukkola yksityisalue

koordinaatit ETRS89 maantieteelliset (~WGS84)

TUULA VAINIKKA

1. **HAUKKOVUOREN JYRKÄNTEET**, 81 m Saimaan pinnasta. Mannerjäätikön syventämä ja rikkonaisesta kallioaineksesta puhdistama ”vesistölaakso”. Vaikeasti saavutettava. Haukkovuori, koordinaatit 61.524270°, 27.906931°. www.guidetiina.fi

MATTI VAINIKKA

2. **RAKOKIVET JA LUOLASTO** Suurten graniittisiirtolohkareiden lohkoista muodostunut rypäs, jossa on luolamaisia käytäviä ja onkaloita. Muodostui mäen kupeeseen jäätikön mukana noin 11 500 vuotta sitten. Helposti saavutettava. Kt 62, Saarijärventie, 2 km päässä oikealle viitoituksen mukaan. P-alue Välikankaanmäen juurella.

SUOMEN ILMAKUVA OY

3. **LIETVEDEN MAISEMATIE**, 5 km pitkä, kulkee Saimaalle tyypillisen kalliosaarten ja vesistön muodostaman labyrintin halki. Maisematien varrella Lietveden silta, kesäkiiski ja näköalatasanne, Lietvedentie 2020. Helposti saavutettava. Kt 62, Lietvedentie.

ROBERT SEGER

4. **PISTOHIEKAN RANTAMUODOSTUMAT**, 700 m pitkä, 3-4 m korkea hiekkarantatörmä. Nauti pitkästä ranta-alueesta, tasaisesta männikkömaastosta, kallioista ja näkymistä Saimaalle. Helposti saavutettava. Kt 62, Lietvedentie 1652.

TOMMI OLLIKAINEN

5. **LOKETON ONKALO**, kahden pystysuoran kallioseinämän välinen 10–13 m syvä ja 70 m pitkä rotko, jonka suojassa paikkakuntalaiset ovat piilottelleet sota-aikoina. 1,5 km pitkä polku kulkee salaperäisen ja tunnelmallisen Loketon onkalon kautta, ja ylhäällä kallion päällä on evästelypaikka. Vaikeakulkuinen. P-alue Honkajoentie 510.

MATTI VAINIKKA

6. **ROKANSAARI**, ihania hiekkarantoja, tasaista mäntymaastoa, lumoavia poukamia. Laiturialue, nuotiopaikka, puucee, vuokramökkejä ja -sauna, kahvila kesäisin. Ylläpitää www.saimaanvirkistysalueyhdistys.fi. Saareen veneellä, liikkuminen saareissa helppoa. Lähin venesatama mantereella Lietniementie 1. Rokansaaren laiturialue, Syväkaarteenniemi, 61.480812°, 28,050798°.

SAHANLAHTI RESORT

7. **SAHANLAHDEN LOHKAREMAASTO JA TUPAVUOREN LUOLA** Miettulan saha Sahanlahdessa oli 1900-luvun alkupuolella iso työllistäjä. Sahankoskessa on vieläkin nähtävissä uittoränni, ja luonto on rehevän kaunist. Alueella on paljon isoja lohkkareita, joiden luolamaisissa koloissa lapset ovat leikkineet ja seikkailleet. Vanhassa päärakennuksessa toimii nykyään ravintola ja alueella on erilaisia matkailupalveluja ja vierassatama. www.sahanlahtiresort.fi. Helposti saavutettava. Lietvedentie 830.
TUPAVUOREN 12 m pitkään luolaan pääsee kapean halkeaman kautta. Luolan peräosassa on salimainen tila, johon tulee valoa yläosan aukosta. Luolaa on käytetty sota-aikoina piilopaikkana. Kävele P-alueelta tulosuuntaan n. 100 m ja seuraa tienvarresta ylämäkeen lähtevää polkua. Tarvitset taskulampun ja tukevat jalkineet luolassa kulkua varten. Vaikeakulkuinen. P-alue Tupavuorentie 80.

TUULA VAINIKKA

PUUMALAN KUNTA

8. **PUUMALANSALMI**, Saimaan Gibraltar, yksi Saimaan vesiliikenteen pääväylistä. Puumalansalmen silta on Suomen 4. pisin maantiesilta: 781 m pitkä, 29 m Saimaasta, maisemahissi. Talvikaudella hissitornin koko korkeuteen heijastetaan Saimaanmajakka-valoteos. Helposti saavutettava. Satamatie 2.

Oma kartta

MATTI VAINIKKA

9. **NORPPAPOLKU** muodostuu kolmesta eri reitistä, joiden yhteispituus on 13 km. Polulla kohtaat pieniä hiekkarantoja, kallioalueita, sekametsää ja kangasmaastoa. Vedenotto-paikka, puucee, hirsilaavu nuotiopaikkoihin ja P-alue Kaivanto, Luukkolantie 227. P-alue myös Luukkolantie 41. Helposti saavutettava.

MATTI VAINIKKA

10. **SYRJÄSALMEN KALLIOMAALAUKSET** on tehty 6 000–3 600 vuotta sitten ja niissä esiintyy hirviä ja ihmisiä. Polku on n. 300 m pitkä. Saavutettavuus kohtalainen. Kt 62 suunnasta tultaessa P-alue ennen Syrjäsalmen siltaa, polku sillan jälkeen vasemmalle. Viljakansaarentie 640.

MATTI VAINIKKA

11. **KUKONHARJUN KANAVA** on osin pengerretty, osin kallioon louhittu 800 m pitkä kulkuväylä. Kanava on osa ns. Suvorovin kanavaketjua. Paikalle pääsee parhaiten veneellä. Kivikkojärventie 11 viitoitus.

TUULA VAINIKKA

12. **SUURISUO**, 100 ha. Keidassuo, jossa on allikoita ja kallioisia metsäsaarekkeitä. Helposti saavutettava. Ei viitoitettu. Luukkola, 61.433614°, 28.224465°.

Oma esite

JUTTA JUURINEN

13. **LIEHTALANNIEMEN RANTAKALLIOT JA LUONTOPOLKU** Rantakallioissa on nähtävissä jääkauden jälkiä. Alueella on Liehtalanniemen pientilamuseo eläimiseen ja kesäopas. Venelaituri, puucee, nuotiopaikka, yöpymismaksu. 1,5 km pitkä luontopolku, opastetaulut, rehevä saaristoluonto. Helposti saavutettava. P-alueelta tilalle 350 m, Ylössaarentie 205.

14. **TOLLONVUOREN KALLIO-ALUE**, n. 100 ha, eteläyrkänne on geopark-kohde. Ei viitoitettu, vaikeakulkuinen, 61.423223°, 27.764308°.

JUHO KUVA

15. **S/S WENNO**, rak. 1907 Miettulan sahan (nyk. Sahanlahti) puutavarankuljetuksiin. Saimaan tervahöyrylaivaston ainoa säilynyt rautarunkoinen höyrylaiva. Teemariesteilyjä. Puumalan satama. Satamatie 2. www.puumalanveneseura.fi

J. HYTÖNEN/SAVOLINNAAN MAAKUNTAMUSEO PUUMALAN SRK

16. **SALPALINJAN TERÄSBETONIKORSU**, majoituskorsu, rak. 1941. Avoinna heinäkuussa, vapaa pääsy, Pappilantie 2.

Oma esite

17. **PUUMALAN PUUKIRKKO**, rak. 1832. Akustiikaltaan loistavaan, hirsirunkoiseen kirkkoon mahtuu lähes tuhat ihmistä. Tiekirkko, Kirkkotie 1. www.puumalanseurakunta.fi